

et meget stærkt Overgreb, medens det Lovforslag, vi nu er begyndt med at behandle, viser Venlighed overfor Kirken og tillige Imødekommenhed overfor, hvad der fra visse Sider er ønsket eller har fundet Støtte, endog fra Biskopper, nemlig at der med Hensyn til Spørgsmaalet om Kirketjeneste skulde være Frihed for de to Parter.

I det kirkelige Udvalg af 1920, hvis Arbejde ligger til Grund for Menighedsraadsloven af 1922, var Majoriteten stemt for, at saavel Kirken som Lærerne stilledes frit med Hensyn til denne Kirketjeneste, og at Forandringen skulde indføres ved første Vakance. Der var imidlertid i det kirkelige Udvalg et stort Mindretal paa 12 Medlemmer, som mente, at det adskillige Steder paa Landet vilde hidføre meget store Vanskeligheder ganske særlig at finde Kirkesangere, og det mente derfor, at hvis alle Lærere i Fremtiden blev kaldt uden Forpligtelse til at være Kirkesangere, vilde det komme til at staa ilde til. Det blev derfor foreslaaet, at Kirkebylærerne stadig skulde kaldes med Forpligtelse til at gøre Kirkesangertjeneste og føre Kirkebog, undtagen hvor ganske særlige Grunde talte for at fritage dem derfor. I den Lov, som blev vedtaget i 1922, har man for saa vidt imødekommet dette Ønske fra det kirkelige Udvalgs Mindretal, som der er givet Bestemmelser, der paa den ene Side søger at skaffe Lærere til Kirkebetjeningen og paa den anden Side aabner Adgang for, at det gamle Forhold opløses.

Saaledes som Bestemmelserne er i den vedtagne Lov, og navnlig saaledes som Ministeren i de Bemærkninger, der følger det foreliggende Lovforslag, har erklæret, at han fortolker den Tilladelse, der er givet ham til at fritage Lærere for Kirketjeneste, kan man vel sige, at Afløsningen i Virkeligheden er i god Gang. Nu har Danmarks Lærerforening imidlertid ønsket, at det ved Lov bliver fastslaaet, at Lærerne stilles frit, og Majoriteten af Biskopperne har udtalt sig for at imødekomme dette Ønske, hvis samtidig Menighedsraadene fik en lignende Ret til med passende Varsel at opsige Læreren. At Majoriteten af Biskopperne finder det rimeligt, at Opsigelsestilladelsen skal være gensidig, er fuldt ud forstaaeligt.

Det havde været rimeligt, om Mini-

steren i Lovforslaget havde optaget Bestemmelser af den Art, som den ærede foregaaende Ordfører pegede paa, nemlig hvordan man vil sørge for at erstatte de Lærere, der opsiges fra deres Kirketjeneste, men som ønsker at fortsætte denne Virksomhed, det Tab af Indtægt, de lider. Der er her et økonomisk Spørgsmaal, som maa klares. Allerede af den Grund maa jeg holde paa, at Lovforslaget henvises til et Udvalg, men det forekommer mig ogsaa, at det havde været rimeligt, at man ved denne Lejlighed havde faaet oplyst, hvor stor den Minoritet af Biskopperne er, som har ment det bedst at blive ved det nuværende. Det lyder jo meget stort, naar man taler om „Majoriteten“ og „nogle Biskopper“, men Majoriteten kan jo ogsaa bestaa af en enkelt Mand. I alt Fald har man Indtrykket af, at der i Bispekollegiet, om man maa kalde det saa, har været mange, der har næret den samme Betænkelighed som den store Minoritet i det kirkelige Udvalg. Og jeg maa tilstaa, at trods det, at jeg sætter Biskopperne meget højt, i alt Fald undertiden, har jeg alligevel den Tro, at det kirkelige Udvalgs Forhandlinger var baseret paa et meget indgaaende Kendskab til Forholdene, som de er paa Landet. Jeg nærer derfor nogen Frygt for, at en Gennemførelse ved Lov af den Afløsning, som jeg vil kalde det, der er i Gang, kan medføre, at det adskillige Steder vil blive vanskeligt at faa Kirketjenesten udført saa sømmeligt og godt, som man kunde ønske det. Man maa i Udvalget forlange nærmere Underretning om, hvorvidt Ministeren er sikker paa, naar dette Lovforslag gennemføres, der saa ikke kommer til at foreligge saadanne Vanskeligheder, som baade nogle af Biskopperne og det store Mindretal i Kirkeudvalget har givet Udtryk for, at de var bange for skulde komme til Stede.

Alene af disse Grunde mener jeg, at man maa forlange en Udvalgsbehandling; men der er nogle Enkeltheder, som jeg ogsaa kunde ønske overvejet. I Stykke 2 er der Tale om en Tidsfrist af 6 Maaneder. Jeg kan oplyse, at i den store Skolekommission, hvis Betænkning foreligger trykt, er dette Spørgsmaal ogsaa debatteret, og der blev vedtaget noget, som gaar i den Retning, som Lærerne ønskede. Der er Tale der om en Opsigelsesfrist, og i § 23,